

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-03-13

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

Datum	2024-03-13
Tid	Kl. 09:00 – 15:00
Plats	Junselerummet, kommunhuset, Sollefteå
Beslutande	Enligt närvaro- och tjänstgöringslista
Övriga närvarande	Ann-Katrin Lundin, socialchef §§ 21 – 31 Annika Modéen, verksamhetschef IFO § 22 Leif Kårén, ekonom § 22 Ewa Sundström, biträdande socialchef § 22 Sofia Lindahl, verksamhetschef HSV § 22, 27 – 28 Hjördis Norrman, ekonom § 22 Conny Uppling, verksamhetschef ÄO §§ 22 – 24 Lena Andersson, SAS §§ 25, 27 – 28 Caroline Olsson, MAS §§ 27 – 28 Veronica Öqvist, MAR §§ 27 – 28 Anna Hautakoski Brodin, enhetschef HSV §§ 27 – 28 Linda Molinder Engman, enhetschef HSV §§ 27 – 28 Anna-Maria Andersson, sekreterare §§ 21 – 31

Underskrifter	Sekreterare Anna-Maria Andersson	§§ 21 – 31
	Ordförande Kjell-Åke Sjöström (V)	§§ 21 – 31
	Justerare Susanne Lindahl (S)	§§ 21 – 31

Bevis om justering

Protokollet är justerat.

Justeringen har tillkännagetts genom anslag på Sollefteå kommuns digitala anslagstavla,
www.sollefteå.se

Närvaro- och tjänstgöringslista

Namn	När-Varo	Tjg. Ers.	Reservation		Jäv		Anteckningar
			§		§		
Ledamöter							
Kjell-Åke Sjöström (V)	X						Ordförande
Birgitta Häggkvist (Vi)	X						
Monica Tirri (C)	X						
Jerry Mähler (C)	X						
Susanne Lindahl (S)	X						
Ersättare							
Jörgen Andersson (V)	X						
Ronnie Larsson (KD)	---						
Emelie Wrede (C)	X						
Fredrik Granholm (C)	X						
Lisa Wenman (S)	X						

Val av justerare

Susanne Lindahl (S) utses till justerare av dagens protokoll.

Justeringen sker digitalt.

Dagordning

Föreslagen dagordning godkänns.

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg****Dagordning**

§ 21.....	4
Information: Aktuellt läge	4
§ 22.....	5
Verksamhetsuppföljning IFO, FS, HSV och ÄO, februari 2024.....	5
§ 23 KS/96/2024	7
Prognos av framtida behov av särskilt boende	7
§ 24 KS/119/2024	12
Utveckling av demensvården och justering av särskilda boendeplatser	12
§ 25 KS/121/2024	15
Riktlinjer för tillämpning av lex Sarah	15
§ 26.....	17
Återrapportering övriga möten.....	17
§ 27 KS/90/2024	18
Patientsäkerhetsberättelse.....	18
§ 28.....	21
Kvalitetsdialog Hälso- och sjukvård 2023	21
§ 29 KS/30/2024	24
Information: Utredning enligt lex Sarah.....	24
§ 30 KS/100/2024	25
Information: Utredning enligt lex Sarah.....	25
§ 31.....	26
Delgivning av handlingar	26

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

§ 21

Information: Aktuellt läge**Beslut**

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Ann-Katrin Lundin, socialchef, ger information kring den nya socialtjänstlagen och hur den kommer att påverka verksamheten.

Nuvarande lagstiftning är föråldrad och ett behov av förbättring har setts under en längre tid inte minst för att samhället inte längre har råd med nuvarande hantering.

Förhoppningen är att den nya lagen ska bli mer förebyggande, kunskapsbaserad och ge möjlighet att tillhandahålla insatser utan att varje gång föregås av en behovsprövning.

Man pratar nu om kunskapsbaserad socialtjänst som ska höja kvalitén. Nya synsätt och nya arbetssätt ska implementeras i alla nivåer. Det här kommer att innebära ett stort men spännande arbete för kommunen. Idag vet man inte i detalj vad lagen kommer att innebära men socialchefen är övertygad om att man i framtiden kommer att behöva avsätta stora resurser för förebyggande verksamhet, eventuellt i samverkan med andra aktörer ute i samhället, kanske i form av råd och stöd, stöd till digital teknik samt genom kurser och utbildningar.

Tidplanen just nu är att lagrådsremiss ska lämnas före sommaren, propositionen i september och att den nya lagen kan beslutas i juli 2025. Därefter börjar det stora arbetet med omställning och implementering.

Regeringen satsar ordentligt på den här omställningen och tillför statsbidrag till kommunerna för att förändringen ska kunna verkställas. Hos oss i Sollefteå kommer vi med hjälp av dessa pengar att avsätta en resurs som redan i höst får börja sätta sig in i lagförslaget, göra analyser och planera kommande verksamhet.

§ 22

Verksamhetsuppföljning IFO, FS, HSV och ÄO, februari 2024
Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsuppföljningar per 2024-02-29. Ledamöterna har i samband med kallelsen fått ta del av skriftliga månadsuppföljningar för respektive verksamhet.

Verksamhetschefer och ekonomer medverkar på utskottssammanträdet, redogör för uppföljningarna samt besvarar frågor och ger förtydliganden.

- Individ- och familjeomsorg; ekonomiskt bistånd, öppenvården, arbetsmarknad och integration, verksamhetschef Annika Modén och ekonom Leif Kårén

Ansökningar och anmälningar vuxna samt anmälningar barn har ökat senaste tiden.

Däremot har antalet placeringar minskat. Antalet ärenden med försörjningsstöd ligger i jämn nivå och en av tjänsterna på enheten kommer att vakanssättas.

Resultatet för årets två första månader är minus 927 000 kr jämfört med budget. I budgeten ingår en PLUG på närmare 5,5 miljoner kr, varav 916 000 kr belastar perioden som redovisningen avser. De största kostnaderna är placeringar och de SIS-placeringar som finns är väldigt kostsamma.

- Funktionsstöd, biträdande socialchef Ewa Sundström och ekonom Leif Kårén

Två enhetschefer besöker idag Arbetsförmedlingen för att delta vid en rekryteringsträff.

Äldreomsorgen och funktionsstöd samarbetar när det gäller rekrytering av nya medarbetare. Utskottet påpekar att redovisning av dagcenter i Junsele saknas i uppföljningen. Ewa vet att brukarantalet har ökat men ska återkomma med precist antal.

Resultatet per sista februari är minus 533 000 kr jämfört med budget. I budget finns en PLUG på totalt 3,6 miljoner kr, varav 600 000 kr belastar årets första två månader. De största budgetavvikelseberor på höjd internhyra på Sportgränd/Häggen och dagcenter. Den kostnadsbesparing man angivit för öppnande av eget boende inom socialpsykiatri kommer inte att slå igenom fullt ut förrän man plockat hem samtliga brukare.

- Hälso- och sjukvård, verksamhetschef Sofia Lindahl och ekonom Hjördis Norrman

Personalen har haft många frågor och samtal kring felaktigt registrerade och redan återlämnade hjälpmedel efter att hjälpmedelsavgifterna har börjat faktureras. Arbets- och fysioterapeuterna är mycket nöjda med sina nya lokaler. Den digitala signeringen börjar idag vilket man tror kommer att innebära en höjning av säkerhet och kvalitet.

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-03-13

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

Resultatet är minus 149 000 kr jämfört med budget. Sökt statsbidrag ”Utökad bemanning av sjuksköterskor på SÄBO” är ännu inte beviljad, därför finns en ”budgetplugg” på 3,5 miljoner kr på helår, d.v.s. 583 000 kr för den här perioden.

- Äldreomsorg, verksamhetschef Conny Uppling, verksamhetsutvecklare Marie Ohlsson och ekonom Hjördis Norrman

Samhällsrummet i Näsåker har bytt lokal vilket gick snabbt och smidigt. Språktesterna har börjat bland nyrekryteringar och befintliga vikarier. Det finns ett visst motstånd men ledningen ligger på och kräver att dessa grundläggande och relativt enkla tester görs. Testen görs på mobiltelefonen och det finns inbyggda säkerhetsfunktioner som ska säkerställa att rätt person utför testen. De som passerar testen släpps direkt till inskolning medan de som inte klarar av delar eller hela testen utreds särskilt av vårdcoachen. Många bra sökanden till tjänsten som enhetschef i Junsele.

Diskussion kring redovisning av tillgängliga platser på särskilt boende som bör omarbetas och bli mer lättförståelig.

Utskottet framför önskemål om att schemaplanerarna är synliga och besöker alla delar av verksamheten då detta verkar ge större förståelse och bättre dialog .

Resultatet för perioden är plus 359 000 kr jämfört med budget. Detta beror på ökade intäkter vilket till största del är erhållet statsbidrag 2023. Samtliga enheter redovisar minusresultat jämfört med budget. Budgetplugg att inarbeta är 2 miljoner på helåret vilket avser hyreshöjningar.

Beslutsunderlag

Ekonomi- och verksamhetsuppföljningar per 2024-02-29 för HSV, ÄO, FS (inklusive socialpsykiatri) samt IFO (inklusive Arbetsmarknadsenheten).

Prognos av framtida behov av särskilt boende

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg finner efter genomfört prognosarbete att inga åtgärder för närvarande behöver vidtas. Ärendet behöver därför inte gå vidare till kommunstyrelsen för beslut utan kan avslutas.

Förvaltningen uppdras att genomföra ny prognos gällande behovet av särskilda boendeplatser om tre år eller tidigare om behov skulle uppstå.

Ärendebeskrivning

Utskottet för vård och omsorg gav 2020-11-11 förvaltningen i uppdrag att göra en översyn och behovsanalys av kommunens särskilda boendeplatser för äldre. Arbetet redovisades till utskottet i mars 2021. Då togs beslut om att avvakta med vidare utredning då förvaltningen uppmärksammat brister som behövde åtgärdas t.ex. när det gällde processen kring boendesamordning.

Under 2022 arbetade förvaltningen med förbättringsåtgärder som innebar en snabbare in- och utflyttning i särskilt boende, korttidsplatser samlades, arbetssätt förändrades och särskilt anpassat trygghetsboende infördes. Vid redovisning 2022 bedömdes det antal som väntade på att få sina beslut om särskilt boende verkställda ligga på en bra och hanterlig nivå. Beslut togs därför att inte fortsätta någon utredning om boendeplatser men däremot att ta fram ett prognosverktyg att använda för att prognostisera behovet av särskilt boende. Förvaltningen uppdrogs att ta fram ett sådant verktyg för att framtida utredningar skulle följa samma modell och göras likvärdigt oavsett vem som genomförde utredningen. Ett metodstöd upprättades, bereddes i utskottet i januari 2023 och beslut fattades i Kommunstyrelsen i februari 2023 om att anta det upprättade metodstödet.

Underlag och analys

I verktyget ingår att i första hand ta fram underlag i tre processteg:

1. Nuläget i äldreomsorgen
2. Behovet av äldreomsorgsinsatser
3. Val av äldreomsorgsinsatser för att möta behoven

Varje processteg innehåller sedan olika frågeställningar med möjlighet att fördjupa sig i varje fråga om det verkar vara relevanta och viktiga uppgifter för kommande analys. I arbetet har en mängd olika uppgifter tagits fram. De flesta avser statistikuppgifter för 2022 men även uppgifter från 2021 förekommer. Nedan redogörs för några av de som bedömts vara av betydelse i analysen.

I det underlag som tagits fram i första processteget gällande nuläget kan konstateras att befolkningsprognosen för de kommande 10 årens framstår som en av de mest intressanta uppgifterna.

Likt övriga Sverige väntas befolkningen 80 år och äldre öka även i Sollefteå kommun. SCB: befolkningsprognos som sträcker sig mellan 2024 och 2034 visar på att antalet äldre i åldersgruppen kommer att öka med ca 300 personer. Det kan jämföras med tidigare befolkningsprognoser för åren 2018 till 2027 som visade på en ökning med drygt 325 personer 80 år och äldre.

Om man bara skulle se till befolkningsprognoserna skulle alltså inte antalet särskilda boenden vara tillräckliga, inte idag och inte 2034. Det är dock värt att beakta att antalet platser inte har behövt utökas hitintills, trots tidigare prognoser.

Andra faktorer av vikt i det första processteget kan ses i uppgifter som t.ex. visar på att antalet personer som har omfattande hemtjänst dvs. över 50 timmar per månad, stadigt har minskat sedan 2019 medan andelen äldre över 80 år som totalt har beslut om hemtjänst har ökat.

Väntetiden från det att den enskilde ansöker om särskilt boende och fram tills denne får ett första erbjudet inflyttningsdatum är 27 dagar. Detta indikerar en mycket snabb arbetsgång från ansökan till möjlig inflyttning men vid djupare analys konstateras att personer som påverkar att tidsspannet blir så litet utgörs av dem som är på en korttidsplats i väntan på att särskilt boende ska verkställas. Plats för korttidsvistelse kan då ha ordnats i ett vanligt särskilt boende vilket gör att platsen kan omvandlas snabbt när beslut om att bevilja särskilt boende är klart.

I Sollefteå visar prognosen att medianvårdtiden i särskilt boende ökat och att ålder vid inflyttning är lägre än tidigare. Dock har omsättningen ökat de senaste åren.

I det andra processteget framstår det som viktiga uppgifter att bostadsmarknadsenkäten visar på att behovet av bostäder är i balans. Det kan också konstateras att ett nytt hyreshusområde byggs på badhustomten med 56 lägenheter som beräknas tas i bruk under sommaren 2024. Bostäderna är här tillgänglighetsanpassade med hiss och det framgår att många äldre ställt sig i kö för bostäderna som också ligger centralt i närhet till bland annat livsmedelsaffär, restaurang och aktivitetslokal.

Av SCB: s statistik framgår att ensamhushållen är många till antalet i Sollefteå. 44% av personer 65 år och äldre lever ensamma. Fram till 75 år är de ensamma männen flest medan ensamma kvinnor är flest efter 75 år. Detta kan också troligtvis relateras till att medelåldern är högre hos kvinnor.

Vidare har i processteg 2 arbetats med att ta fram hälsofaktorer som framkommer i den senaste folkhälsorapporten. Äldre över 80 år har här uppgett att de upplever sig ha en något sämre hälsa och ett något sämre psykiskt välmående än riksgenomsnittet och även i

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-03-13

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

jämförelse med de flesta kommuner i länet. När det gäller frågor om alkoholvanor, nikotin, fysisk aktivitet, kost, ekonomi mm. så är värdena i Sollefteå likvärdiga med övriga kommuner i länet och med riksgenomsnittet. Avvikelserna är små förutom när det gäller sömn där 54 % uppgett att de har sömnsvårigheter vilket i sammanhanget framstår som en hög siffra.

I det tredje steget har hänsyn tagits till hur åldersgruppen själv skattar nöjdhet med hemtjänst och med vård och omsorg i särskilt boende. Mest nöjd är målgruppen som har hemtjänst där totalt 95 % uppger att de är mycket nöjd eller ganska nöjd. Motsvarande siffra i särskilt boende är 84%.

Därutöver har omvärldsfaktorer och andra påverkansfaktorer som tros påverka den framtida äldreomsorgen granskats. Nationellt kan ses att en ny Socialtjänstlag är att vänta, troligtvis under 2025. En stor omställning kommer att ske och nya metoder och förändrade arbetssätt kommer att vara nödvändiga för att klara framtidens behov av omsorg. I omställningsarbetet kommer också nya och andra krav på det förebyggande arbetet att ställas. Vidare pågår både nationellt och på det lokala planet en omställning till digitala och mindre resurskrävande lösningar som också ses som en nödvändighet i den framtida våden och omsorgen.

En annan påverkansfaktor som kan ha inverkan på behovet av platser i särskilt boende, är att medellivslängden ökar samt att forskning visar att äldre är friskare längre upp i åldrarna. Samtidigt ökar behoven av insatser när man insjuknar sent i livet då sjukdomar förefaller bli svårare och alltmer komplexa.

På det lokala planet har Sollefteå kommuns rehabteam och handläggarna på IFO Äldre initierat ett två-årigt samverkansprojekt som innebär att en arbetsterapeut genomför aktivitetsbedömningar och ser över hjälpmedelsbehov hos medborgare som söker hemtjänstinsatser, innan biståndsbeslut fattas. Genom att tidigt identifiera individens förmågor och resurser kan denne ges stöd för att bibehålla och utveckla dessa. Fokus kan då läggas på att ge rätt insatser i rätt tid utifrån det individuella behovet. Detta bidrar i sin tur till att individen kan uppleva en ökad trygghet i hemmet och kunna bo kvar längre i ordinärt boende. Därutöver kommer projekt RAK, rätt använd kompetens, att vara en viktig pusselbit så att kompetens fördelas och används optimalt så att rätt person nyttjas till de uppgifter denne är mest lämpad att utföra.

Även arbete med utbildning och handledning för att stärka ett rehabiliterande arbetssätt pågår. Arbetet kommer över tid att igångsättas i alla äldreomsorgens enheter och förväntas bidra till att stärka enskilda individers egna förmågor och därigenom öka självständighet och minska behov av hjälp från andra.

Den analys som görs utifrån framtaget material är att nuvarande utbud bedöms

- hålla god kvalitet nu och de närmaste 5 åren
- vara tillräckligt och motsvara behoven nu och de närmaste 5 åren

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

Trots att antalet äldre över 80 år ökar finns andra faktorer som bedöms motverka ett ökat behov av platser i särskilt boende. Förebyggande insatser, rehabiliterande utbildning och arbetssätt, rätt använd kompetens, digitalisering är några av de förändringar som påbörjats och som kommer att vidareutvecklas.

Medellivslängden ökar men det framgår av forskningen att man också är friskare längre upp i ålder. Det medför att behovet kan vara större långt upp i åren men troligtvis innebär det också att vård- och omsorgstiderna blir kortare. I Sollefteåperspektivet ser inte äldre

över 80 år ut att skatta sin hälsa sämre än andra, däremot finns många ensamhushåll i åldersgruppen vilket kan vara en fråga som det behöver arbetas med genom förebyggande arbete t.ex. träffpunkter, föreningsliv etc.

En ytterligare lokal aspekt som tros ha påverkan på behovet av särskilda boendeplatser är det hyreshus som byggts och som kommer att vara inflyttningsklart under 2024. Att äldre söker sig till lägenheter som ligger centralt och som är tillgängliga och anpassade för äldre kan medföra att man klarar att bo kvar längre i sitt hem, med eller utan insatser från hemtjänst och att man därigenom skjuter upp behovet av särskilt boende.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det framtagna underlaget och analysen visar att nuvarande utbud i äldreomsorgen bedöms hålla god kvalitet, vara tillräckligt och motsvara behoven de närmast 5 åren. Trots detta behöver pågående arbete med förändrade arbetssätt, RAK, digitalisering mm. fortsätta för att resurser ska räcka till i framtiden, troligt är att det kommande omställningsarbetet i socialtjänsten med större fokus på förebyggande insatser också kommer att innebära förändringar och på sikt minska behovet av omfattande äldreomsorg.

Det får anses rimligt att åter prognostisera framtida behov av platser i särskilt boende inom tre år. Omvärldens har dock visat sig vara oförutsägbar och vid tecken på förändring som negativt kan påverka nuvarande ställningstagande bör nytt prognosarbete initieras snabbare.

Samråd

Prognos av framtida behov av särskilt boende bedöms inte vara en fråga för samråd. Däremot kan med fördel det kommunala pensionärsrådet informeras om det arbete som genomförs.

Förvaltningens förslag till beslut

Utskottet för vård och omsorg finner efter genomfört prognosarbete att inga åtgärder för närvarande behöver vidtas. Ärendet behöver därför inte gå vidare till kommunstyrelsen för beslut utan kan avslutas.

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-03-13

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

Förvaltningen uppdras att genomföra ny prognos gällande behovet av särskilda boendeplatser om tre år eller tidigare om behov skulle uppstå.

Beslutsplanering

Då ingen utökning eller förändring föreslås som påverkar ekonomin tas beslut i utskottet för vård och omsorg.

Ekonomiska konsekvenser och förslag på finansiering

Nuvarande förslag får inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

Förvaltningsyttrande med bilaga, 2024-02-28, Marie Ohlsson och Conny Uppling
Muntligt föredragande, Marie Ohlsson verksamhetsutvecklare

Beslutet skickas till

Verksamhetschef Äldreomsorg

Socialchef

§ 24

KS/119/2024

Utveckling av demensvården och justering av särskilda boendeplatser**Beslut**

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg lämnar ärendet till kommunstyrelsen utan förslag till beslut.

Ärendebeskrivning

Idag har vi 263 särskilt boende platser varav 60 demensplatser samt ytterligare 24 korttidsplatser i Sollefteå kommun. I jämförelse med övriga kommuner i länet ligger vi högre i antal platser per medborgare i åldern +65 år och äldre. Sollefteå kommun har 1,7 platser per 100 invånare jämfört med riket som har 1,0 plats per 100 invånare (Kramfors har 1,5 platser per 100 invånare).

Enligt nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom rekommenderas små enheter med 8–10 boende platser. 75 procent av alla särskilt boenden för personer med demenssjukdom i Sverige är idag anpassade för det antalet.

Boenden bör vara i hemlik miljö, ha centrala gemensamhetsytor och trivsamma måltidsmiljöer. Psykosociala miljön är lika viktig som den fysiska miljön. Personer med demenssjukdom är beroende av en lugn miljö, goda relationer, möjlighet till fysisk aktivitet och lättillgänglig utevistelse.

Skärvstagården demensboende har idag mellan 14–16 platser per enhet vilket således innebär att vi har dubbelt så många platser per enhet än rekommenderat. Det är inte en anpassad miljö för de boende och personal har svårt att möta den enskildes behov på bästa sätt.

Arbetsmiljö för personalen hänger ihop med brukarnas boendemiljö, en lugnare och tryggare plats för både boenden och personal gynnar alla. Vi har idag problematik med att rekrytera personal till demensavdelningarna då personal med rätt kompetens har sagt upp sig eller begärt omplacering. Sjukskrivningstalen ligger på 10,7% jämfört med 9,68% på resterande enheter. Förstärkningskostnaderna för 2023 år låg på 665 000 kr för Skärvstagårdens demensavdelningar. Utöver detta så händer det att vi köper utredningsplatser på grund av att det är komplexa ärenden. I utredningsresultat framgår frekvent att boendemiljön vi erbjuder inte är anpassad för multisjuka med kognitiv svikt. 2023 var kostnaden för utredningsplatser 2 140 427 kr jämfört med 2019 då kostnaden var 269 285 kr.

I det utvecklingsarbete som förvaltningen bedrivit kring demensvården sedan 2019 och i de nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom framgår det att

Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg

kommunen har flera förbättringsområden och där prioritet behöver läggas på att minska antal boendeplatser per demensavdelning.

Medellivslängden i Sverige ökar och därmed andelen äldre personer i befolkningen. Var femte invånare i riket är 65 år eller äldre. Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) befolkningsframskrivning kommer antalet invånare över 80 år att öka med över 50 procent mellan 2019 och 2030 i Sverige.

Många äldre bor kvar i sitt ordinära boende högt upp i åldern. Det innebär att fler äldre behöver få vård och omsorg i hemmet. Det innebär också att fler behöver få stöd i att möjliggöra kvarboende så långt det är möjligt.

I takt med att andelen äldre blir fler och antalet personer i arbetsför ålder minskar blir det nödvändigt att använda resurser på ett mer effektivt sätt. En viktig del i detta är att arbeta mer proaktivt med förebyggande arbete.

Just nu genomförs en satsning i Sollefteå kommun som innebär en ökad samverkan mellan arbetsterapeut och socialsekreterare/biståndshandläggare. Projektet har för avsikt att vidareutveckla aktivitetsbedömningar inför biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen. Genom att tidigt identifiera individens förmågor och egna resurser kan denne ges stöd för att bibehålla och/eller utveckla dessa. Fokus kan då hamna på att ge rätt insatser i rätt tid utifrån det individuella behovet. Detta bidrar i sin tur till att individen kan uppleva en ökad trygghet i hemmet och vi ser redan att individer kunnat bo kvar hemma längre. Utifrån ovanstående så beräknas tillgången och efterfrågan av särskilda boendeplatser hålla balans trots att en omvandling och vakanssättning sker. Skulle det i framtiden visa sig att efterfrågan av platser inte kan hållas inom stipulerad tid behöver nytt ställningstagande av nyttjandet av platsantalet tas.

Förslaget innebär en vakanssättning och omfördelning enligt följande:

Enhet	Nuläge	Förslag
2B	15	12
2C	14	12
2D	15	12
2E	16	12
Solgården 36 A Solhöjden	7 (inriktning somatisk)	7 (inriktning demens)
Graningebyn lilla enheten	4 (inriktning somatisk)	4 (inriktning demens)

Förvaltningens bedömning

Dagens antal platser/avdelning avviker från de nationella riktlinjerna för demensvård. Det är inte en anpassad miljö för de boende och personal får svårt att möta de enskilda individernas behov. Förvaltningens utredning kring demensvården visar på att denna fråga behöver prioriteras för att höja kvalitén på demensvården samt attrahera och bibehålla kompetent personal.

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

En omgruppering och vakantsättning behöver därför genomföras av särskilda boendeplatser till förmån för att skapa demensvårdsavdelningar som närmar sig de nationella riktlinjerna för demensvård.

Samråd

Demensutvecklingsarbetet i kommunen sker i nära samarbete med demensföreningen, därför bedöms det i denna fråga inte finnas behov av ytterligare samråd. Kommunala pensionärsrådet informeras vid nästkommande möte om detta pågående arbete.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg föreslår

Kommunstyrelsen besluta att

- utveckla demensvården genom att omgruppera inriktningen för 11 samt vakantsätta 12 av kommunens särskilda boendeplatser.

Beslutsplanering

Ärendet bereds av Kommunstyrelsens utskott för vård- och omsorg, beslut fattas av Kommunstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser och förslag på finansiering

Föreslagen åtgärd bedöms inte ha några negativa ekonomiska konsekvenser, ger en betydande kvalitetshöjning av verksamheten.

En besparing kan förväntas bli ca 2 miljoner för 2024 och kunna ge full effekt från 2025 med ca 3 miljoner per år.

Beslutsunderlag

Förvaltningsyttrande, 2024-02-21, Conny Uppling och Ann-Katrin Lundin

Muntligt föredragande, Marie Ohlsson verksamhetsutvecklare

Förslag till beslut under mötet

Birgitta Häggkvist (Vi) yrkar att ärendet lämnas till kommunstyrelsen utan förslag till beslut.

Ett enigt utskott yrkar bifall till Birgitta Häggkvists (Vi) förslag.

Beslutet skickas till

Conny Uppling, verksamhetschef Äldreomsorgen

Ann-Katrin Lundin, socialchef

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

§ 25

KS/121/2024

Riktlinjer för tillämpning av lex Sarah**Beslut**

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg föreslår

Kommunstyrelsen besluta

- att anta nya upprättade riktlinjer för tillämpning av bestämmelserna enligt lex Sarah i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade 2020 om att anta riktlinjer för tillämpning av bestämmelserna enligt lex Sarah. Riktlinjerna behöver nu uppdateras då andra professioner kommer att ansvara för utredningar och beslut. I de nu reviderade riktlinjerna har ändringar eller tillägg markerats med röd text.

I nuvarande organisation har socialt ansvarig samordnare ansvar för att utreda de rapporter enligt lex Sarah som inkommer. Socialt ansvarig samordnare har även delegerats att vid allvarliga missförhållanden eller risk för allvarliga missförhållanden anmäla händelsen till inspektionen för vård och omsorg.

Det får konstateras att omnämnda befattning bara innehas av en fysisk person vilket gör hanteringen allt för sårbar då det är av vikt att händelser som rapporteras enligt lex Sarah snabbt utreds för att rätta till eventuella missförhållanden och säkra upp att brukare eller klienter får insatser av god kvalitet.

Med anledning därav föreslås att verksamhetsutvecklare i äldreomsorg, funktionsstöd och individ- och familjeomsorg får ansvar för att genomföra utredningar enligt lex Sarah. Detta innebär att sårbarheten minskar då fyra personer kan avlösa varandra vid frånvaro som t.ex. sjukdom och semester. Det innebär också en möjlighet att rådgöra med varandra där utredningsarbetet är komplicerat. Ansvaret för att göra anmälningar till IVO vid misstanke om allvarliga eller risk för allvarliga missförhållanden föreslås delegeras till verksamhetschefer.

Upprättat förslag till riktlinjer bedöms innehålla de krav som respektive lagstiftning samt föreskrift ställer på riktlinjernas utformning.

Samråd

Riktlinjer som utfärdas utifrån gällande lagstiftning bedöms inte vara en fråga för samråd.

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-03-13

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att upprättade riktlinjer svarar mot de krav som lagstiftningen ställer och att de bör antas i sin helhet.

Förvaltningens förslag till beslut

Utskottet för vård och omsorg föreslår kommunstyrelsen att anta nya upprättade riktlinjer för tillämpning av bestämmelserna enligt lex Sarah i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Beslutsplanering

Ärendet bereds av utskottet för vård och omsorg. Beslut fattas av Kommunstyrelsen.

Lagstöd

Socialtjänstlagen

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

SOSFS 2011:5 Socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd om lex Sarah

Beslutsunderlag

Förvaltningsyttrande, 2024-03-05, Lena Andersson och Ann-Katrin Lundin

Förslag till riktlinje 2024, Lena Andersson

Muntligt föredragande, Lena Andersson

Beslutet skickas till

Socialchef

Verksamhetschefer ÄO, FS, IFO

Socialt ansvarig samordnare

Kansliet

PROTOKOLL
Sammanträdesdatum
2024-03-13

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg**

§ 26

Återrapportering övriga möten

Beslut

Inga möten finns att återrapportera från. Ärendet lämnas utan beslut.

Ärendebeskrivning

Ordförande Kjell-Åke Sjöström (V), vice ordförande Birgitta Häggkvist (Vi) och oppositionsrepresentant Susanne Lindahl (S) delger övriga information från möten som de deltagit vid.

Vid dagens möte fanns inga möten att rapportera från.

§ 27

KS/90/2024

Patientsäkerhetsberättelse**Beslut**

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg föreslår

Kommunstyrelsen besluta

- att godkänna Patientsäkerhetsberättelsen 2023

Ärendebeskrivning

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar samt att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses.

Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år, finnas tillgänglig för den som vill ta del av den och den bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet. Patientsäkerhetsberättelsen publiceras i Sollefteå Kommuns STORK, vilken är en förkortning för Stöd Och Resultat med Kvalitetsledningssystem.

De specifika målen för 2023 var:

- Planera och genomföra kvalitetsledningsdagar för hälso- och sjukvården 6 gånger per år.
- Formulera funktionsbeskrivningar för respektive yrkesgrupp och starta upp ärendehandledning.
- Utveckla systemsyn och begreppet patientsäkerhetskultur till medarbetarna.
- Intern samverkan i utformandet av en kompetensförsörjningsplan för de legitimerade.
- Prioritera inskolning av nya medarbetare, utse mentorer och använda instrumentet för proaktiv vård.
- Arbeta med en mer rättvis fördelning av delegeringar per legitimerad sjuksköterska.
- Bibehålla och underhålla hygienutbildningar, hygienronder och egenkontrollerna. Arbeta fram en gemensam uppföljning av hygienronderna.
- Intern samverkan kring Förhandsplanering av vård och SIP på distans.
- Se patientens resurser – vidareutveckla och implementera det rehabiliterande förhållningssättet.

- Uppdatera hemsidan så medborgare och patienter kan ta del av korrekt information.
- Utveckla den systematiska uppföljningen med hjälp av LifeCare HSL.
- Skapa tydligare ingång för klagomål och synpunkter på hemsidan.
- Efterfråga och analysera patienters, närståendes och medarbetares upplevelser och synpunkter.
- Arbeta med avvikelshanteringssystem i intern samverkan, säkra processen, återföra till verksamheten.
- Skapa förutsättningar för fortsatt implementering av kvalitetsregistret Senior Alert i hemsjukvård och funktionsstöd.
- Ett kontinuerligt arbete med STORK, rutiner och riktlinjer.
- Följa och underlätta förbättringsarbetet inom demensvård.
- Lifecare HSL, grundmodul och tillval – utveckla och implementera.
- Delta i PPM mätningar, exempelvis HALT och PPM BHK.
- Inventera och säkerställa lösningar för säker informationsöverföring.
- Arbeta strukturerat med Analysverktyget för att kunna vidareutveckla en kvalitets- och patientsäkerhetsplan.
- Visa resultat av mätvärden och kvalitetsindikatorer.
- Systematisk uppföljning 4 ggr/år inom framförallt; Hälsoplaner, SIP på distans, Förhandsplanering av vård, Läkemedelsgenomgångar, BPSD registret, Palliativa registret, fortsätta öka registreringarna och kvaliteten på dem.
- Upprätta handlingsplan LIS (ledningssystem för informationssäkerhet) och NIS (Informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster), fokus – skapa loggkontroller för journalingång.

Stora delar av 2023 kan beskrivas utifrån när Hälso- och sjukvården mötte LifeCare, ett nytt verksamhetssystem som skapade förståelse för begrepp som systemsyn, kvalitét- och patientsäkerhet i verksamheterna där hälso- och sjukvård bedrivs. LifeCare gav struktur kring delegeringar, HSL-uppdrag, intyg, vårdprocesser och avvikelser. Migreringen var exceptionellt utmanande och tidskrävande dock. Avvikelsehantering har skapat en förståelse av att arbetet ger ökad patientkvalitet. Klagomål och synpunkter är något som välkomnas för att ständigt bli bättre.

Den proaktiva och rehabiliterande vården har äntligen börjat ta sin beskärda plats. Arbetsterapeuts samarbete med socialsekreterare och utbildningsstart i det rehabiliterande förhållningssättet är två exempel.

Kvalitetsgruppernas fortsatta arbete skapade en robust grund i fundamentala rutiner och STORK fick många uppdaterade dokument, även funktionsbeskrivningar för respektive yrkesgrupp tillkom.

Omtagsarbetet i kvalitet har gett resultat; BPSD konceptet är välkänt, Senior Alert arbetet har fått nationell spridning, det arbetas med teamkonferenser för att hålla patienten i fokus och patientrepresentanter har tillkommit i styrgrupper.

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-03-13

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

Svaret som kom från IVO bekräftade till stor del det arbete som redan identifierats och i gemensam intern samverkan belystes granskningsområdena. En handlingsplan för kvalitet och patientsäkerhet påbörjades.

Digitaliseringen har under 2023 inneburit applikation för bedömningsinstrument och hälsodeklaration, e-tjänster inom området läkemedelshantering och avvikelser samt digitala läkemedelsskåp. Informationssäkerhet och kontinuitetsplanering har också präglat 2023. Fortsatta egenkontroller inom vårdhygien, läkemedelshantering, journalgranskningar med flera visar på fortsatt god kvalitet.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utskottet för vård och omsorg att föreslå kommunstyrelsen att godkänna Patientsäkerhetsberättelsen 2023.

Beslutsunderlag

Förvaltningsyttrande, 2024-03-05, Caroline Olsson, Veronica Öqvist och Sofia Lindahl
Patientsäkerhetsberättelse 2023

Muntligt föredragande, Caroline Olsson

§ 28

Kvalitetsdialog Hälso- och sjukvård 2023
Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för bra dialog och lägger därefter informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Arbetsterapeuter, fysioterapeuter och sjuksköterskor

Anna Hautakoski Brodin och Linda Molinder Engman, enhetschefer sjuksköterskeverksamheten samt Veronica Öqvist, MAR presenterar de tre verksamheterna med legitimerad personal.

Verksamheten jobbar mycket med samverkan, både internt i gruppen och med omvårdnadspersonal inom äldreomsorgen samt externt med till exempel hälsocentralerna. Man har försökt hålla gemensamma APT-träffar för att utveckla verksamheten genom samarbete och teamkänsla.

I sjuksköterskegruppen har en uppstart av kontinuitetsplaneringen gjorts tillsammans med säkerhetssamordnaren. Man har utvecklat vaccinationssamverkan mellan kommunen och Regionen vilket lett till att fler äldre vaccinerat sig. En utbildning i beslutsstödet ViSam har genomförts under året. Programmet används för vårdplanering och informationsöverföring till bland annat ambulanssjukvård och läkare.

Det har varit många inkomna avvikelser i vårdkedjan vilka hanteras av MAS och sedan delges enhetscheferna. När återkoppling från Regionen kommer tas ärendena upp i teamet och man ser det som ett tillfälle för lärdom och reflektion.

Sjuksköterskorna jobbar aktivt med förbättring av medicindelegering. Även arbets- och fysioterapeuterna använder sig av viss delegering när det gäller träningsuppdrag.

På hemsidan finns en e-tjänst för synpunkter och klagomål. Inkomna synpunkter angående arbets- och fysioterapeutverksamheten gäller ofta att det tar lång tid att få ett inbokat besök. Verksamheten tar till sig detta och försöker ta en snabb kontakt. Att ringa upp och bekräfta det mottagna ärendet samt ge ett ungefärligt tidsspann på när ärendet kommer behandlas upplevs skapa trygghet för den enskilde. Sjuksköterskorna har under året också fått in synpunkter men många gånger gäller dessa omvårdnadspersonalen och att brukaren/patienten inte tycker att omvårdnadsbehovet uppfylls på ett adekvat sätt. Positiva åsikter har kommit in gällande demenssköterskornas goda arbete.

När nya legitimerade medarbetare inskolasker det via en yrkesspecifik inskolningsplan. De bjuds också in till en träff med verksamhetschef, MAS och MAR.

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-03-13

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

Fysioterapeuterna har fått kompetensutveckling inom förflyttningsergonomi, måttning av kompressionsstrumpor och Lifecare journalsystem. Två har deltagit under fysioterapidagarna i Göteborg och en deltog under demensdagarna i Örebro.

Arbetsterapeuterna har kompetensutvecklats inom förflyttningsergonomi och BPSD. Man har deltagit under frukostseminarier från Sveriges Arbetsterapeuter samt seminarier givna av SKR i linje med Nära Vård. En arbetsterapeut deltog under demensdagarna i Örebro och hela gruppen har jobbat med införandet av Lifecare.

En av demenssjuksköterskorna besökte demensdagarna. En inkontinensutbildning för sjuksköterskorna hölls av en extern utbildare och fyra besökte en föreläsning om sår i Härnösand. Även sjuksköterskorna har jobbat med införandet av Lifecare. Två sjuksköterskor vidareutbildar sig, en till distriktsköterska en till Silviasköterska.

Utvecklingsarbeten som pågår är samverkan med biståndshandläggare, Lifecare delegering, Lifecare avvikelser, ärendehandledning och fördelning av rätt personal till rätt patient. Man jobbar vidare med ViSam, hygienutbildningar, bedömningar av legitimerad personal i samband med flytt till särskilt boende samt satsningar på kvalitetsgrupper. Arbets- och fysioterapeuterna genomför utbildning av omvårdnadspersonal i rehabiliterande förhållningssätt.

Patienten ska alltid vara en medskapare. Det sker genom att patienten är delaktig i skapandet av sin hälsoplan och ges möjlighet att ta del av avvikelser skrivna i deras namn. Vid läkemedelsgenomgångar och förhandsplanerad vård deltar patienten i samtal med läkaren. Genom personcentrerade bedömningar inför biståndsbeslut är patienten med och skapar sin stödsats för att denna ska bli på rätt nivå och genom bedömningar av legitimerad personal i samband med flytt till särskilt boende ges patienten möjlighet att påverka sin vård och sitt stödbehov. Patienten är med under vårdplaneringar och delaktig i in/utskrivningsprocessen.

Inför kommande år vill arbets- och fysioterapeuter stärka och utveckla det rehabiliterande förhållningssättet bland all personal runt den enskilde individen samt stärka och verka för god samverkan mellan de olika vårdaktörer runt den enskilde. Man vill identifiera och fördjupa i kvalitetsindikatorer och använda de kvalitetssystem som finns.

Sjuksköterskorna ska fortsätta jobba med Lifecare journalsystem vilket ger en högre patientsäkerhet, börja använda sig av åtgärdskort, hälsoplanerna ska börja göras på samma kvalitativa sätt och man fortsätter stärka och verka för god samverkan mellan de olika vårdaktörerna runt den enskilde.

Övergripande kvalitetsarbete Hälso- och sjukvård

Sofia Lindahl, verksamhetschef, och Caroline Olsson, MAS, berättar om verksamhetens gemensamma kvalitetsarbete 2023.

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-03-13

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

Det enskilt största kvalitetshöjande arbete som utförts i verksamheten är införande av Lifecare avvikelshanteringssystem. Systemet har lett till att man gått från ett ensamarbete till ett teamarbete då händelsen registreras direkt av grundrapportör och mottas direkt av enhetschef för enheten. Enheterna får en fantastisk överblick över sina egna avvikelser och vilka områden de behöver förbättra och även på övergripande nivå levererar Lifecare en tydligare bild.

Under året har man också tagit fram en handlingsplan för kvalité- och patientsäkerhet. Där har man specificerat tre grundläggande förutsättningar som man kopplat till mål, aktiviteter, ansvarig, uppföljning, hur mätning ska ske samt vilken resurs som behövs och vilken effekt man kommer att få. De tre grundläggande förutsättningarna är engagerad ledning och styrning, god säkerhetskultur samt adekvat kunskap och kompetens.

Man har haft som fokusområden att öka kunskapen om inträffade vårdskador, tillförlitliga och säkra system och processer, säker vård här och nu, stärka analys, lärande och utveckling samt öka riskmedvetenhet och beredskap. Inom riskmedvetenhet och beredskap jobbar man bland annat med kontinuitetsplanen som ska vara ett levande dokument. Man måste säkerställa att reservrutiner finns vilket man arbetar med genom att planen lyfts på APT.

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-03-13

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

§ 29

KS/30/2024

Information: Utredning enligt lex Sarah

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för informationen och lägger den till handlingarna

Ärendebeskrivning

Utskottet delges den utredning som gjorts med anledning av rapport om missförhållande och risk för missförhållande av händelse inträffad 2024-01-11.

Beslutsunderlag

Utredning, Lena Andersson, SAS

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-03-13

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

§ 30

KS/100/2024

Information: Utredning enligt lex Sarah

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för informationen och lägger den till handlingarna

Ärendebeskrivning

Utskottet delges den utredning som gjorts med anledning av rapporter om missförhållande och risk för missförhållande av händelse inträffad 2024-02-05.

Beslutsunderlag

Utredning, Lena Andersson, SAS

**Sollefteå
kommun**

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2024-03-13

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens

Utskott för vård och omsorg

§ 31

Delgivning av handlingar

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för delgivningarna och lägger dem till handlingarna.

Delgivning

Följande handlingar delges utskottet

- Förtroenderåd Gunillagården 2024-02-06
- Protokoll Kommunala Pensionärsrådet 2024-02-15
- Protokoll Kommunala Funktionsrättsrådet 2024-02-19

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Kjell-Åke Sjöström

Datum: 2024-03-13 19:15

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

211BA4E328226E51C34329FA36C85FBF44A20C36729FAADBB77EFC07996523A2

Namn: Susanne Lindahl

Datum: 2024-03-14 08:26

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

211BA4E328226E51C34329FA36C85FBF44A20C36729FAADBB77EFC07996523A2

Namn: Anna-Maria Andersson

Datum: 2024-03-13 17:22

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

211BA4E328226E51C34329FA36C85FBF44A20C36729FAADBB77EFC07996523A2